RESOLUTIE (EU) 2023/322 VAN HET EUROPEES PARLEMENT

van 18 oktober 2022

met de opmerkingen die een integrerend deel uitmaken van het besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2020, afdeling II — Europese Raad en Raad

HET EUROPEES PARLEMENT,

— gezien zijn besluit over het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie voor het begrotingsjaar 2020, afdeling II — Europese Raad en Raad,

— gezien artikel 100 van en bijlage V bij zijn Reglement,

— gezien het tweede verslag van de Commissie begrotingscontrole (A9-0236/2022),

A. overwegende dat iedere instelling overeenkomstig artikel 13 van het Verdrag betreffende de Europese Unie handelt binnen de grenzen van de bevoegdheden die haar in de Verdragen zijn toegedeeld en volgens de daarin bepaalde procedures, voorwaarden en doelstellingen, en dat de instellingen loyaal samenwerken;

B. overwegende dat overeenkomstig artikel 317 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de Commissie de begroting van de Unie uitvoert onder haar eigen verantwoordelijkheid en volgens het beginsel van goed financieel beheer, en overwegende dat overeenkomstig het toepasselijke kader de Commissie de overige instellingen van de Unie de bevoegdheden toekent die nodig zijn voor de uitvoering van hun afdelingen van de begroting;

C. overwegende dat overeenkomstig artikel 319 VWEU het Europees Parlement als enige verantwoordelijk is voor het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie en dat de begroting van de Europese Raad en de Raad deel uitmaakt van de begroting van de Unie;

D. overwegende dat overeenkomstig artikel 235, lid 4, en artikel 240, lid 2, VWEU de Europese Raad en de Raad (hierna de "Raad") worden bijgestaan door het secretariaat-generaal van de Raad en dat de secretaris-generaal geheel verantwoordelijk is voor het goede beheer van de op afdeling II van de begroting van de Unie opgevoerde kredieten;

E. overwegende dat de Europese Raad en de Raad, als instellingen van de Unie en begunstigden van middelen uit de algemene begroting van de Unie, transparant moeten zijn, een democratische verantwoordingsplicht moeten hebben tegenover de burgers van de Unie en onderworpen moeten zijn aan democratische controle op hun uitgave van overheidsmiddelen;

F. overwegende dat de kwijtingsautoriteit van het Parlement in het kader van de kwijtingsprocedure wenst te benadrukken dat het bijzonder belangrijk is de democratische legitimiteit van de instellingen van de Unie tegenover de burgers van de Unie verder te versterken door de transparantie en de verantwoordingsplicht te verbeteren, en het concept van resultaatgericht begroten en een goed personeelsbeheer zijn daar een belangrijk onderdeel van;

G. overwegende dat het Parlement in de loop van bijna twintig jaar de gevestigde en gerespecteerde praktijk van het verlenen van kwijting aan alle instellingen, organen en instanties van de Unie voor hun administratieve uitgaven heeft uitgevoerd, en overwegende dat de Commissie achter de voortzetting van deze praktijk staat;

H. overwegende dat de Europese Ombudsman (hierna de "Europese Ombudsman") in haar besluit in strategisch onderzoek OI/2/2017/TE over transparantie in het wetgevingsproces van de Raad tot de slotsom komt dat de werkwijze van de Raad in het wetgevingsproces neerkomt op wanbeheer en moet worden gewijzigd om de burgers in staat te stellen het wetgevingsproces van de Unie te volgen;

I. overwegende dat in de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie het recht van belastingbetalers en van het publiek wordt bevestigd om op de hoogte te worden gehouden van het gebruik van overheidsinkomsten;

J. overwegende dat het gebrek aan medewerking van de Raad in de kwijtingsprocedure het Parlement al meer dan tien jaar heeft belet een gefundeerd besluit te nemen over het verlenen van kwijting;

1. betreurt het dat de Raad zijn medewerking aan de kwijtingsprocedure blijft weigeren, waardoor het Parlement gedwongen wordt om te weigeren kwijting te verlenen;

2. betreurt het dat de begroting van de Europese Raad en de Raad niet in twee afzonderlijke begrotingen is verdeeld, zoals het Parlement in eerdere kwijtingsresoluties heeft aanbevolen, teneinde de transparantie, de verantwoordingsplicht en de efficiëntie van de beide instellingen te verbeteren;

3. herinnert eraan dat kernprestatie-indicatoren een algemeen erkend instrument zijn voor het meten van resultaten ten opzichte van doelstellingen; verzoekt de Raad om in zijn beheersverslagen samenvattingen op te nemen van zijn kernprestatie-indicatoren en de bijbehorende resultaten;

4. betreurt het gebrek aan informatie over de uitvoering van het genderactieplan van de Raad en van de maatregelen die zijn genomen om gelijke kansen te garanderen voor personen met een handicap die werkzaam zijn bij de Raad; verzoekt de Raad de begrotingsautoriteit informatie te verstrekken over het genderevenwicht, de geografische spreiding en de handicaps van zijn personeelsleden en over het interne beleid ter zake;

5. betreurt dat de Raad tot dusver de resolutie van het Europees Parlement van 17 december 2020 over de noodzaak van een speciale Raadsformatie voor gendergelijkheid [1] heeft genegeerd en blijft van mening dat een specifiek institutioneel forum zou zorgen voor een sterkere integratie van gendergelijkheid in het beleid en de strategieën van de Unie, alsook voor essentiële coördinatie en vooruitgang in de belangrijkste dossiers met betrekking tot gendergelijkheid;

6. herinnert eraan dat de Raad overeenkomstig artikel 286, lid 2, VWEU na raadpleging van het Parlement de leden van de Rekenkamer benoemt en begrijpt hoe moeilijk het is om een genderevenwicht te bereiken vanwege de huidige benoemingsprocedure; wijst op het ernstige gebrek aan genderevenwicht in de Rekenkamer, met in 2020 slechts 8 vrouwelijke leden tegenover 18 mannelijke leden; herhaalt zijn verzoek aan de Raad om de benoemingsprocedure te heroverwegen teneinde dit probleem met concrete maatregelen aan te pakken, zoals de verplichting voor de lidstaten om zowel een vrouwelijke als een mannelijke kandidaat voor te dragen;

7. betreurt dat de Raad in de nominatie- en benoemingsprocedures voor een groot aantal instellingen, organen en instanties van de Unie zijn prerogatief uitoefent zonder daarbij rekening te houden met de betrokken partijen; betreurt met name dat de Raad meermaals heeft verzuimd de aanbevelingen van het Parlement in aanmerking te nemen in zijn raadgevende rol met betrekking tot de benoeming van de leden van de Rekenkamer; dringt aan op herziening van het prerogatief van de Raad om de participatie van de betrokken instellingen, organen en instanties te waarborgen en versterken;

8. herinnert aan en steunt de aanbevelingen van de Europese Ombudsman over transparantie in het wetgevingsproces van de Raad; betreurt dat het besluitvormingsproces in de Raad nog verre van volledig transparant is, hetgeen een weerslag heeft op het vertrouwen van burgers in de Europese Unie als een transparante organisatie en dus schadelijk is voor de reputatie van de Unie als geheel; verzoekt de Raad met klem alle nodige maatregelen te nemen teneinde de aanbevelingen van de Europese Ombudsman en de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie onverwijld uit te voeren;

9. uit zijn bezorgdheid over de toenemende bemoeienis van de Europese Raad met betrekking tot wetgevingsdossiers ondanks het feit dat deze instelling noch een wetgevende noch een uitvoerende functie heeft en niet dezelfde transparantienormen als de Raad toepast, wat erop neerkomt dat de Europese Raad geen rekenschap aflegt; betreurt het feit dat deelname door de permanente vertegenwoordigers van de lidstaten aan het transparantieregister volledig vrijwillig is en dringt erop aan dat alle permanente vertegenwoordigingen vóór, tijdens en na het voorzitterschap van de Raad van hun lidstaat actief deelnemen aan het transparantieregister; is van mening dat de bestaande ethische regels inzake belangenconflicten, draaideurconstructies en lobbytransparantie moeten worden versterkt en geharmoniseerd; spoort de Raad aan het systeem van het transparantieregister ten volle te benutten, onbelemmerd door de huidige beperkingen ervan, en verzoekt de Raad ontmoetingen met niet-geregistreerde lobbyisten te weigeren;

[1] PB C 445 van 29.10.2021, blz. 150.

10. betreurt het dat de gedragscode voor de voorzitter van de Europese Raad, ondanks meerdere verzoeken van het Parlement, niet op één lijn is gebracht met die van het Parlement en de Commissie, met name wat betreft activiteiten die goedkeuring behoeven na het verlaten van de functie;

11. betreurt geen informatie te hebben ontvangen over de gedragscode die van toepassing is op alle personeelsleden van de Raad; herhaalt dat ethisch gedrag bijdraagt tot goed financieel beheer en een sterker vertrouwen van het publiek, hetgeen, zoals de Rekenkamer heeft benadrukt in haar Speciaal verslag nr. 13/2019, "De ethische kaders van de gecontroleerde EU-instellingen: ruimte voor verbetering", onmisbaar is wil overheidsbeleid succes kunnen hebben, en herhaalt met name dat onethisch gedrag van personeel en leden van de instellingen, organen en instanties van de Europese Unie veel aandacht trekt in het publieke domein en het vertrouwen in de EU vermindert;

12. herhaalt zijn diepe bezorgdheid over de bevestigde belangenconflicten van vertegenwoordigers van de lidstaten die betrokken zijn bij besluitvormingsprocessen met betrekking tot beleid en de begroting; is van mening dat vertegenwoordigers van de lidstaten die rechtstreeks van subsidies van de Unie profiteren via de bedrijven die zij bezitten, niet moeten deelnemen aan de besprekingen en stemmingen over beleid en begrotingskwesties met betrekking tot die subsidies;

13. herhaalt zijn oproep aan de roulerende voorzitterschappen van de Raad om commerciële sponsoring om een deel van hun uitgaven te dekken, niet te accepteren; is zich ervan bewust dat de financiële middelen uit de nationale begrotingen aanzienlijk verschillen per lidstaat en dat elke lidstaat, ongeacht zijn omvang en beschikbare begrotingsmiddelen, gelijke kansen moet hebben om een succesvol voorzitterschap van de Raad te organiseren maar is van mening dat het accepteren van commerciële sponsoring reputatieschade veroorzaakt vanwege het risico op het ontstaan van belangenverstrengeling; herhaalt zijn oproep aan de Raad om de voorzitterschappen van de Raad in de begroting op te nemen teneinde te zorgen voor adequate en uniforme normen inzake efficiëntie en doeltreffendheid van het werkproces;

14. herhaalt dat overeenkomstig artikel 319 VWEU het Parlement zijn prerogatieven in de kwijtingsprocedures uitoefent en als enige verantwoordelijk is voor het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de algemene begroting van de Europese Unie en dat de begroting van de Europese Raad en de Raad deel uitmaakt van de begroting van de Unie;

15. herinnert eraan dat de Unie, ingevolge artikel 335 VWEU, wordt vertegenwoordigd "door elk van de instellingen […], uit hoofde van hun administratieve autonomie, voor de aangelegenheden die verband houden met hun respectieve werking", en dat de instellingen derhalve, ook met inachtneming van artikel 59 van het Financieel Reglement, beschikken over de nodige bevoegdheden en individueel verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de hun betreffende onderdelen van de begroting;

16. wijst erop dat, ingevolge artikel 100 van het reglement van het Parlement, "de bepalingen inzake de verlening van kwijting aan de Commissie voor de uitvoering van de begroting […] eveneens van toepassing zijn voor de procedure voor de verlening van kwijting aan […] de personen die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van de begrotingen van de overige instellingen en organen van de Europese Unie, zoals de Raad";

17. benadrukt dat het Parlement in de loop van bijna twintig jaar de gevestigde en gerespecteerde praktijk van het verlenen van kwijting aan alle instellingen, organen en instanties van de Unie voor hun administratieve uitgaven heeft uitgevoerd; benadrukt dat de Commissie meermaals te kennen heeft gegeven dat deze praktijk blijvend door het Parlement moet worden uitgevoerd;

18. betreurt dat de Raad al meer dan tien jaar laat zien geen enkele politieke wil te hebben tot samenwerking met het Parlement in het kader van de procedure voor de kwijting, waardoor het voor het Parlement onmogelijk is een geïnformeerd besluit te nemen over het verlenen van de kwijting; is van mening dat een dergelijk gebrek aan medewerking blijk geeft van een totale minachting voor de rol van het Parlement en het beginsel van loyale samenwerking tussen de instellingen schaadt, met als uiterst negatieve gevolgen het in opspraak brengen van de transparantie en van de democratische controle op de begroting van de Unie, alsmede het uithollen van het vertrouwen van de burger in de Unie; eist volledige eerbiediging van het prerogatief en de rol van het Parlement, in overeenstemming met de jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie waarin wordt benadrukt dat de belastingbetalers en het publiek het recht hebben op de hoogte te worden gehouden met betrekking tot het gebruik van overheidsinkomsten, en dat er een verband bestaat tussen dit recht en de rol die het Parlement als enige direct door burgers van de Unie verkozen instelling heeft in de kwijtingsprocedure;

19. blijft ervan overtuigd dat een akkoord over dit onderwerp mogelijk is als de Raad de politieke wil toont om samen te werken; herhaalt dat het Parlement bereid is een constructieve dialoog aan te gaan en verzoekt de Raad daarom de onderhandelingen met het Parlement onverwijld te hervatten om een oplossing te vinden binnen het huidige kader van de kwijtingsprocedure;

20. wijst erop dat, zoals verwoord in zijn resolutie van 4 mei 2022 over de follow-up van de conclusies van de Conferentie over de toekomst van Europa ([2]), de conclusies van die conferentie wijziging van de Verdragen vereisen, onder meer met betrekking tot het vereenvoudigen van de institutionele architectuur van de Unie, meer transparantie en verantwoordingsplicht in het besluitvormingsproces en een nieuwe bezinning over de bevoegdheden van de Unie; is van mening dat de verwachtingen van burgers van de Unie een ondubbelzinnig mandaat vormen voor het verbeteren van de transparantie en de verantwoordingsplicht, met name ten aanzien van de begroting van de Unie en dus van de kwijtingsprocedure;

21. herhaalt dat de uiteindelijke herziening van de Verdragen de kwijtingsprocedure duidelijker en transparanter zou kunnen maken, met name door het Parlement de expliciete bevoegdheid te verlenen om kwijting te verlenen aan alle instellingen, organen en instanties van de Unie afzonderlijk, maar is van mening dat het opnieuw opstarten van de onderhandelingen over de kwijtingsprocedure tussen het Parlement en de Raad met het oog op het vinden van een oplossing door middel van betere interinstitutionele samenwerking binnen het huidige door de Verdragen vastgestelde kader een eerste stap zou zijn om de huidige impasse te doorbreken.

([2]) Aangenomen teksten, P9_TA(2022)0141.